

Werkgever toch aansprakelijk

TEKST SANDRA SPARENBURG FOTO UNSPLASH

Je kent ze wel, die discussies aan de bar of op feestjes: iemand heeft een arbeidsongeval gehad en houdt er ietsel aan over. De ene kant zegt: domme pech, had je maar beter op moeten letten, je bent zelf aansprakelijk. De andere kant roept meteen: nee hoor, daarvoor is jouw werkgever aansprakelijk.

Wat mensen hierbij voor het gemak vergeten en ook niet leuk vinden om te horen, is dat de omstandigheden van het geval, zoals bijna altijd, de doorslag geven bij de beantwoording van de vraag wie aansprakelijk is als er daadwerkelijk sprake is van een arbeidsongeval.

KOPSTOOT

Stel je bent dierenarts en je werkt in loondienst. Je begon met kleine huisdieren, maar bent later overstapt naar varkens en runderen. Inmiddels ben je een ervaren rot in het vak. Toch raak je arbeidsongeschikt. Eerst krijg je een kopstoot van een koe tegen je knie en kun je enige dagen niet werken. Als je dan eindelijk weer aan de slag kunt - in aangepaste werkzaamheden, want je hebt toch blijvend ietsel eraan overgehouden - moet je bij een varkenshouder de varkens enten. Een van de varkens heeft daar niet zoveel zin in en springt keihard tegen jouw toch al zwakke knie. En weer zit je in de ziektewet, maar dit keer ziet het er niet goed uit. Op grond van de wet vergoedt de varkenshouder 30 procent van de schade (artikel 6:179 BW, aansprakelijkheid voor dieren). Enkele jaren later word je voor 62 procent arbeidsongeschikt verklaard. Je wilt graag blijven werken als dierenarts, maar dan alleen

nog voor kleine huisdieren. Jouw werkgever voelt hier echter niets voor en beëindigt het dienstverband.

“De werkgever heeft zijn zorgplicht geschonden”

HOGER BEROEP

Dit is geen verzonden casus, integendeel. Het gerechtshof 's-Hertogenbosch (d.d. 10-10-2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4429) kreeg deze casus onder ogen nadat de werkgever in hoger beroep was gegaan tegen het vonnis van de kantonrechter. De betrokken dierenarts had zijn werkgever aansprakelijk gesteld en de rest van zijn schade (dus die niet vergoed werd door de varkenshouder) geclaimd op grond van artikel 7:658 BW (goed werkgeverschap). De kantonrechter had de dierenarts in het gelijk gesteld. De werkgever heeft zijn zorgplicht geschonden omdat hij er niet voor gezorgd heeft dat de arts een touw had en dit door de boer gehaald moest worden. Ook het gerechtshof stelt vast dat het ietsel ontstaan is tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden. De werkgever is van mening dat de ervaren arts zelf verantwoordelijk is, zeker omdat de werkgever geen zeggenschap had over de locatie waar de arts zijn werkzaamheden verrichtte. Daarnaast had de arts volgens de werkgever de spoedkoffer moeten controleren en eventueel het touw op moeten halen. Wat was het geval? De koe die hem een kopstoot

had verkocht, had een prolapsus uteri en er was zeil onder de uterus gelegd uit hygiënisch oogpunt en om beschadiging te voorkomen. De repositie lukte, maar de koe perste deze er toch weer uit. Daarbij trok zij de poten onder zich. De linkerachterpoot kwam onder de koe te liggen. Er was geen touw aanwezig en de boer ging touw halen om daarmee de poot onder de koe vandaan te trekken en haar in de juiste positie te krijgen voor een herhaalde repositie. De veearts verplaatste zich toen de boer weg was en stond tussen de kop en de achterhand van de koe. Op dat moment kreeg hij een kopstoot.

De werkgever stelde weer dat de (ervaren) dierenarts zelf verantwoordelijk is voor zijn uitrusting en niet de praktijk. Zeker als de dierenarts spoeddienst heeft, rust op hem de professionele verantwoordelijkheid de spoedkoffer te controleren. Als er dan iets ontbreekt, had hij dit op de praktijk kunnen ophalen. Ook stelde de werkgever dat de arts niets te zoeken had op de plaats waar hij zich tijdens het ongeval bevond en dat het gevaar bijna nooit in de kop van de koe schuilt zodat dit voor hem als werkgever niet kenbaar was.

“Dat het gevaar deze keer in de kop schuilde en niet in de poten, is ook iets waar de werkgever rekening mee had moeten houden”

TOUW

Het Hof is het niet met de werkgever eens. Het opnemen van een touw in de standaarduitrusting van een dierenarts is een eenvoudige maatregel, terwijl een touw in de uitoefening van de werkzaamheden nog weleens van pas kan komen. Van de werkgever had dan ook verwacht mogen worden dat hij voor het benodigde touw in de standaarduitrusting had zorggedragen. Dat het gevaar deze keer in de kop schuilde en niet in de poten, is ook iets waar de werkgever rekening mee had moeten houden; immers dieren maken onverwachte bewegingen. Nergens blijkt verder uit

dat de werkgever instructie heeft gegeven dat de spoedkoffers gecontroleerd moesten worden en dat zo nodig touw op de praktijk gehaald moest worden. Gesteld noch gebleken is dat de werkgever er toezicht op hield dat de spoedkoffers op orde waren. Dat de dierenarts vooraf al had gezien dat de koffer niet volledig was, doet daar niets aan af. Ook had de werkgever er rekening mee moeten houden dat werknemers wel eens nalaten de zorgvuldigheid in acht te nemen die ter voorkoming van ongelukken geraden is. Daaraan doet de kennis en ervaring van de dierenarts niet af, omdat een inschattingfout, als daar al sprake van was, nu eenmaal ook iets is waar een werkgever rekening mee dient te houden. Van bewuste roekeloosheid is hier geen sprake. Het Hof bekrachtigt dus het vonnis van de kantonrechter.